

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

УКООПСПІЛКА
ЛЬВІВСЬКА КОМЕРЦІЙНА АКАДЕМІЯ

*До 75-річчя Інституту економіки та фінансів
Львівської комерційної академії*

**V всеукраїнська науково-практична конференція
20 листопада 2015 року**

м. Львів

***ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ
ЛЬВІВСЬКОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ АКАДЕМІЇ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
НУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”
НАУКОВИЙ КЛУБ “SOPHUS”***

**ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ
ПЕРЕТВОРЕНЬ**

**Матеріали V всеукраїнської науково-практичної
конференції**

*До 75-річчя Інституту економіки та фінансів
Львівської комерційної академії*

20 листопада 2015 року

м. Львів

Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень : матеріали V всеукраїнської науково-практичної конференції, 20 листопада 2015 р. / [відп. за вип. : доц. Т. О. Герасименко]. – Львів : ЛКА, 2015. – 282 с.

ISBN 978-617-602-156-8

У збірнику представлені тези доповідей, які оприлюднені на V всеукраїнській науково-практичній конференції “Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень”, яка відбулась у Львівській комерційній академії 20 листопада 2015 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, студентів, аспірантів, практичних працівників і широкий читацький загал.

Науковий комітет конференції

Куцик П. О.	ректор ЛКА, професор
Семак Б. Б.	проректор з наукової роботи ЛКА, професор
Кузьмін О. Є.	директор Інституту економіки і менеджменту НУ “Львівська політехніка”, почесний доктор ЛКА “Honoris Causa”, професор
Башнянин Г. І.	завідувач кафедри економічної теорії ЛКА, професор
Яремко І. Й.	професор кафедри обліку та аналізу НУ “Львівська політехніка”
Сава А. П.	голова Наукового клубу “SOPHUS”, к.е.н., ст. науковий співробітник

Організаційний комітет конференції

Герасименко Т. О.	директор Інституту економіка та фінансів ЛКА, доцент
Бачинський В. І.	завідувач кафедри бухгалтерського обліку ЛКА, професор
Васильців Т. Г.	завідувач кафедри фінансів і кредиту ЛКА, професор
Гринкевич С. С.	завідувач кафедри економіки підприємства ЛКА, професор
Копилюк О. І.	завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки та банківського бізнесу ЛКА, професор
Редченко К. І.	завідувач кафедри аудиту ЛКА, професор
Луцак Р. Л.	заступник директора Інституту економіки та фінансів з наукової роботи ЛКА, доцент
Бойко Р. В.	заступник директора Інституту економіки та фінансів з навчально-методичної роботи ЛКА, доцент
Марценюк Р. А.	доцент кафедри бухгалтерського обліку ЛКА

Науковий комітет V всеукраїнської науково-практичної конференції “Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень” не завжди поділяє думку учасників конференції.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасниками конференції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

ISBN 978-617-602-156-8

© Колектив авторів, 2015
© Львівська комерційна академія

ЗМІСТ

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ У ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЕКОНОМІКАХ

<i>Башнянин Г. І., Шевчик Б. М.</i> Соціокультурний біфуркаційний механізм трансформації інституціональної основи економічних систем	7
<i>Башнянин Г. І., Мисловський П. Й.</i> Фінансова обумовленість системного структурування соціально-економічного механізму	9
<i>Блащак І. М., Завійська В. М.</i> Аналіз факторів впливу на фізичний розвиток студентської молоді	12
<i>Вербова О. С.</i> Досвід національного менеджеризму у діяльності першого видавничого концерну та його цивілізаційне значення	14
<i>Кундря-Висоцька О. П., Вагнер І. М., Іваньчук О. Й.</i> Прогнозування розвитку бізнесу на основі методу стратегічних балансів	16
<i>Ковтун О. І.</i> Розвиток інституцій як основний чинник формування порівняльних конкурентних переваг, стимулювання притоку інвестицій, забезпечення ефективної спеціалізації та економічного зростання країни в умовах сучасного етапу глобалізації	18
<i>Мних О. Б., Гречин Б. Д., Брицький Р. М.</i> Необхідність активізації потенційних можливостей та ресурсів для соціально-економічного та інноваційного розвитку України в умовах глибокої фінансової кризи	21
<i>Мохняк В. С.</i> Сучасний стан кредитних спілок в Україні	22
<i>Онищенко С. В., Задорожний В. П.</i> Інституційні чинники формування фінансових проблем в Україні	24
<i>Перецьолкіна О. О.</i> Інфляційне таргетування як стратегія монетарної політики НБУ	26
<i>Пугач О. А.</i> Вплив загроз в інвестиційно-інноваційній сфері на рівень економічної безпеки України	29
<i>Томашик Л. С.</i> Інвестиції в розвиток інтелектуального капіталу як ресурс підвищення конкурентоспроможності економіки України	31
<i>Сухий О. О.</i> Системні взаємозв'язки та переплетення людського та соціального капіталу на рівні підприємства та на макrorівні	33
<i>Топорков М. М.</i> Особливості формування державного боргу в контексті забезпечення фінансової безпеки держави	36

ПЕРСПЕКТИВИ ТА МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Безтелесна Л. І.</i> Оцінка інноваційного потенціалу персоналу підприємств як необхідна умова трансформації національної економіки	38
<i>Бігдан І. А., Андриющенко І. С.</i> Вибір системи показників як елемент процедури оцінки фінансової безпеки підприємства	41
<i>Гарада В. Г.</i> Логістичні системи управління матеріальними потоками торговельних підприємств	43
<i>Городня Т. А.</i> Організація замовлень на готову продукцію	45
<i>Городня Т. А., Міщук А. І.</i> Проблеми інноваційної діяльності малих торговельних підприємств	47
<i>Гринкевич С. С.</i> Концептуальна модель організаційно-економічного механізму стратегічного управління відтворенням трудового потенціалу торговельного підприємства	49
<i>Заярна Н. М., Марчук А. Ю.</i> Інноваційні підходи до управління ресурсним потенціалом підприємств торгівлі	51
<i>Ляш О. І.</i> Законодавче регулювання змін, які очікуються у коротко- та середньостроковій перспективі щодо зайнятості, оплати праці та реалізації соціального діалогу на вітчизняних підприємствах	53
<i>Льчук О. О.</i> Стартап як інноваційна форма мотивації до створення власного бізнес-проекту в малому підприємстві	55

<i>Кіндрацька Г. І., Коваль Л. В.</i> Збереження економічного потенціалу підприємств: необхідність пошуку альтернативних шляхів	57
<i>Куцик В. І., Баранчук В. Л.</i> Методичні рекомендації оцінки економічного механізму торговельного підприємства	60
<i>Луцак Р. Л., Демчишин Я. І.</i> Інструментарій ф'ючерсних контрактних відносин у системі біржової торгівлі	62
<i>Мазярко І. С.</i> Вплив законодавчих змін на реалізацію соціального діалогу в Україні	65
<i>Нестеренко Ю. О.</i> Сучасні тенденції розвитку сімейного фермерського господарства в Україні та світі	68
<i>Породко О. Ю.</i> Державне регулювання розвитку малого підприємництва в Україні	70
<i>Рибалко-Рак Л. А., Гусаковська Т. О.</i> Структура карти процесів підприємства: рекомендації щодо формування та документаційний вихід	73
<i>Руда Г. М.</i> Джерела формування власного капіталу акціонерних товариств в сучасних умовах ринкової економіки	75
<i>Хомицький А. І.</i> Особливості розвитку підприємств оптової торгівлі споживчої кооперації в сучасних умовах	77
<i>Явтуховська І. В.</i> Дослідження факторів впливу на величину вартості підприємства	79

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

<i>Куцик П. О.</i> Формування прогностичної фінансової звітності: методичні та проблемні аспекти	82
<i>Бачинський В. І.</i> Обліково-контрольне і аналітичне забезпечення функціонування системи Balanced Scorecard	84
<i>Басіста І. А.</i> Товарні запаси в системі вартісно-орієнтованого управління підприємством	87
<i>Боярко І. М.</i> Роль ситуаційного підходу у формуванні стратегічно орієнтованих систем обліку	89
<i>Воськало Н. М., Воськало В. І.</i> Особливості бухгалтерського обліку ПДВ в системі електронного адміністрування	91
<i>Вовчик Н. Л.</i> Загальна характеристика витрат та їх роль у підвищенні ефективності діяльності підприємства	93
<i>Верига Ю. А.</i> Фінансова звітність: доцільність подвійних назв	96
<i>Головацька С. І.</i> Концепція центрів відповідальності у системі управлінського обліку витрат підприємства	98
<i>Гудзь Н. В.</i> Звіт про рух грошових коштів: проблеми формування	100
<i>Демко І. І., Шурпенкова Р. К.</i> Переваги складання фінансової звітності українськими підприємствами згідно МСФЗ	103
<i>Должанський А. М.</i> Вдосконалення методики відображення в обліку результатів переоцінки	106
<i>Заднепровська С. П.</i> Практичні аспекти впровадження системи «комплаєнс» в банківських установах України	108
<i>Ігнатюк А. О.</i> Practical problems of the data analytics implication to business decision-making	110
<i>Калюга Є. В.</i> Застосування методу бухгалтерського обліку	113
<i>Карп'як Я. С.</i> Організація оформлення документів з придбання, обміну та продажу іноземної валюти промисловими підприємствами	114
<i>Корягін М. В., Чік М. Ю.</i> Проблеми впровадження lean обліку на підприємствах	118
<i>Крупка Я. Д.</i> Облікова інформація та нові потреби користувачів	120
<i>Левкович А. В.</i> Принципи формування інформаційного забезпечення обліку логістичних витрат	123
<i>Мудра І. І.</i> Проблеми обліку трудових ресурсів у системі управління	126
<i>Муравський В. В.</i> Автоматизований розподіл облікової інформації	128
<i>Назарова І. Я.</i> Проблеми нормативно-правового забезпечення подання електронної звітності	130
<i>Омеційська І. Я.</i> Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід): переваги та недоліки	133

<i>Пилипенко Л. М.</i> Обліково-звітна репрезентація інтелектуального потенціалу підприємств: розвиток концептуальних засад	135
<i>Плекан М. В.</i> Бухгалтерський облік капіталу підприємства	137
<i>Полянська О. А.</i> Проблемні аспекти побудови системи ризик-орієнтованого бухгалтерського обліку	139
<i>Попітїч Т. В.</i> Характеристика, зміст і значення оперативного обліку в умовах інтеграційних перетворень	141
<i>Ткаченко В. В.</i> Генезис формування консолідованої фінансової звітності	143
<i>Хом'як Р. Л.</i> Вплив методів розподілу комплексних виробництв на фінансові результати підприємства	146
<i>Шевчук О. А.</i> Проблемні аспекти уніфікації національних форм звітності до міжнародних стандартів	147
<i>Яремко І. Й.</i> Облік в системі інструментарію вартісно-орієнтованого управління підприємством	149

ТРАНСФОРМАЦІЯ АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ПІД ВПЛИВОМ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Редченко К. І.</i> Основні підходи до побудови контрольно-консультуючих аудиторських систем	151
<i>Бойко О. М.</i> Необхідність організації внутрішнього аудиту на підприємстві	153
<i>Бойко Р. В.</i> Формування системи внутрішнього аудиту в будівельній компанії	155
<i>Воронко О. С.</i> Теоретико-методичні аспекти аналізу фінансової стійкості підприємства	158
<i>Воронко Р. М.</i> Структурні елементи внутрішнього контролю та їх взаємозв'язок	160
<i>Герасименко Т. О.</i> Функціонально-вартісний аналіз: відродження, затребуване процесно-орієнтованим управлінням	163
<i>Душко З. О.</i> Економічний аналіз у системі аудиту	165
<i>Лемішовський В. І.</i> Проблемні аспекти впровадження контролінгу на підприємстві	167
<i>Лесняк В. О., Поплюйко А. М.</i> Питання розробки аудиторських процедур у відповідь на оцінені ризики	169
<i>Литвиненко Н. О.</i> Окремі проблеми формування системи внутрішнього контролю у господарському товаристві та шляхи їх вирішення	171
<i>Лозовицький С. П.</i> Стратегічна роль внутрішнього аудиту	173
<i>Медвідь Л. Г., Хариневич-Яворська Д. О.</i> Модифікація завдань контролю витрат в умовах лібералізації економічних відносин	176
<i>Найшкерська М. М.</i> Особливості внутрішнього і зовнішнього аналізу діяльності бюджетних установ	179
<i>Савченко Т. В.</i> Організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи	180
<i>Семенів М. І.</i> Встановлення сучасної системи внутрішньогосподарського контролю на підприємствах та організаціях споживчої кооперації України	182
<i>Скаско О. І., Сарахман О. М.</i> Роль міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту в забезпеченні ефективності організації контролю комерційних банків	185

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

<i>Васильців Т. Г., Рудик С. А.</i> Напрями удосконалення фінансово-економічного механізму розвитку роздрібно-торгівлі в Україні	187
<i>Алексєєва Н. І.</i> Особливості реалізації публічно-приватного партнерства у Франції	189
<i>Антохов А. А.</i> Ресурсна рушійність інноваційного саморозвитку Карпатського регіону	191
<i>Баховська Л. Я.</i> Платоспроможність як критерій сегментації споживчого ринку	195
<i>Босенко О. С.</i> Реструктуризація як метод управління державним боргом	197
<i>Власюк Н. І.</i> Вплив реформування бюджетної системи на доходи місцевих бюджетів України	200
<i>Гаврилюк Г. Є., Одрибец Н. О.</i> Міжнародний досвід стимулювання малого підприємництва: податковий аспект	202

<i>Гальків Л. І., Крамченко Р. А.</i> Державні соціальні видатки в Україні	204
<i>Дегтярьова С. А.</i> Засоби спрямування тимчасово вільних коштів населення до інвестиційної діяльності	207
<i>Дмитрищак В. І., Вірт М. Я.</i> Фінансові аспекти управління активами банків в Україні	210
<i>Іванова Н. В.</i> Інструменти інвестиційного забезпечення модернізаційних процесів у інфраструктурному комплексі України	211
<i>Калат Я. Я.</i> Фінансове забезпечення єврорегіонального співробітництва як чинника економічного зростання прикордонних регіонів	214
<i>Котько Н. М.</i> Проблеми забезпечення функціональності організаційно-економічного інструментарію стратегічного розвитку сільських територій	216
<i>Луцьова Г. М.</i> Фінансові ресурси домогосподарств як резерв економічного зростання в Україні	219
<i>Мищак О. В., Блинда Н. О.</i> Неплатоспроможність як ознака дисбалансів фінансової рівноваги підприємства	221
<i>Осадчук Ю. М.</i> Тенденції розвитку фінансово-економічного стану підприємств і організацій споживчої кооперації	223
<i>Павлюк Л. І.</i> Особливості фінансового забезпечення розвитку внутрішнього ринку Закарпатської області	226
<i>Палійчук Т. В.</i> Фіскальна децентралізація та економічне зростання	228
<i>Рибчинська О. Р.</i> Альтернативні джерела енергії як фактор економічного зростання в Україні	231
<i>Руда Т. П.</i> Організаційно-правові аспекти комплексного відпрацювання податкових ризиків з податку на додану вартість	233
<i>Томашик Р. Р.</i> Тенденції розвитку світового ринку ІРО як вагомого методу залучення компаніями зовнішніх інвестицій	235
<i>Черкасова С. В.</i> Про необхідність формування системи державного регулювання небанківського інституційного інвестування	238
<i>Чуй І. Р.</i> Стан і загрози боргової безпеки України: моніторинг та пріоритетні напрями забезпечення	241
<i>Шевченко О. О.</i> Інноваційний економічний розвиток в Україні: механізм та джерела фінансування	244
<i>Шевчук І. А.</i> Діагностика економічної безпеки підприємства в сучасних умовах	246
<i>Юсипович О. І.</i> Доходи населення України: сучасні тенденції	248

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

<i>Копилюк О. І.</i> Банківська система як основа формування фінансової безпеки регіонів України	251
<i>Андрушків І. П.</i> Інвестиційно-інноваційна безпека як складова економічної безпеки: її суть та значення	253
<i>Байк М. Я.</i> Організаційно-економічні засади формування і функціонування регіональної банківської системи	256
<i>Борищук І. В.</i> Проблемні аспекти розвитку банківського мікрокредитування в Україні	258
<i>Галько Н. В.</i> Трансферне ціноутворення як механізм податкового контролю	260
<i>Бучко І. Є., Костак З. Р.</i> Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	263
<i>Кульчицька Н. С.</i> Особливості організаційної трансформації національного банку України	265
<i>Міндрова З. М.</i> Безпека валютного ринку як чинник економічного зростання в Україні	268
<i>Музичка О. М., Кирпатенко В. М.</i> Формування системи індикаторів оцінки рівня фінансово-економічної безпеки підприємницьких структур	270
<i>Польова І. М.</i> Інвестиційна безпека в контексті трансформаційних перетворень економіки України	272
<i>Руцишин Н. М.</i> Особливості фінансово-економічної безпеки підприємства	275
<i>Самура Ю. О.</i> Інструменти забезпечення фінансово-економічної безпеки банку	277
<i>Угнівенко Р. Р.</i> Платіжні картки як різновид банківських продуктів	278

*Онищенко Світлана Володимирівна,
к.е.н., доцент кафедри фінансів і
банківської справи
Задорожний Володимир Петрович,
д. н. з держ. упр., доцент кафедри фінансів
і банківської справи,
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНІ

Сучасні трансформаційні зміни економіки України в умовах децентралізації зумовлюють необхідність, удосконалення механізмів формування та управління міжбюджетних відносин. Та, разом з набуттям більшої самостійності, фінансові проблеми органів місцевого самоврядування не зникають, навпаки, додаються нові – притаманні фінансовій системі держави в цілому, а також локальні фінансові проблеми органів місцевого самоврядування.

Прийнято виділяти зовнішні та внутрішні інституційні чинники фінансових проблем органів місцевого самоврядування в Україні. Серед зовнішніх – це проблеми, пов'язані з: 1) становленням демократичних інститутів; 2) економічною політикою держави; 3) розбудовою фінансової системи країни.

Внутрішні інституційні чинники, які породжують проблеми в галузі місцевих фінансів, пов'язані в першу чергу з побудовою локальних фінансових систем. Для нашої держави це до сьогодні залишається новим поняттям, хоча ми маємо багатий історичний досвід існування в українських містах магдебурзького права.

По-друге, фінансові проблеми органів місцевого самоврядування зумовлені неефективним застосуванням методів фінансового менеджменту на місцях, насамперед, стратегічного менеджменту. Відсутнє чітке розуміння цільових установок – пріоритетів діяльності органів місцевого самоврядування як суспільних інституцій, які надають населенню територіальної громади певні суспільні послуги. Усвідомлення такої їх місії, звичайно, не станеться раптово, і проблеми ці будуть розв'язуватися із розвитком усіх інструментів, які забезпечують представницькі функції місцевого самоврядування. Третім внутрішнім чинником, що породжує проблеми в сфері місцевих фінансів, є неефективна структура місцевих бюджетів як по дохідній, так і по видатковій частинах.

В країнах з перехідною економікою, так само як у країнах з досконалою демократичною структурою, стає важливою альтернативою або партнером держави в гарантуванні того, що суспільне благо не залишається занедбаним на місцевому рівні. Основним засобом впливу місцевого самоврядування на розвиток громадянського суспільства є його організаційний демократизм, який означає, що заснування структурних підрозділів в органах місцевого самоврядування, як правило, ініціюється самим населенням чи його групою з конкретною метою, створюються умови для прояву ініціативи людей, виховується колективна відповідальність жителів територіального утворення, яким воно опікується. Важливим моментом у розвитку децентралізації є формування суспільної свідомості, своєрідного місцевого менталітету, який покликаний подолати стереотипи державного патерналізму та психологію утриманства, ще так поширену серед українських громадян, сприяти вихованню в них навичок економічної самодостатності. Велике значення для цього має відродження традицій самоврядного підприємництва на місцевому рівні.

Актуальними наразі є проблеми інституційного забезпечення, які гальмують розвиток системи фінансового забезпечення децентралізації в Україні. Зокрема очікують на належне законодавче забезпечення питання впровадження в життя принципів місцевого самоврядування, проголошених у Європейській Хартії місцевого самоврядування [1].

Великою перешкодою на шляху розвитку фінансово-економічної політики в Україні є непередбачуваний внутрішній лаг – тривалий час від декларації (публічного висловлювання офіційних осіб) про необхідність ухвалення рішень на макроекономічному рівні до самого їх ухвалення.

Вказані вище засади побудови системи державного управління та місцевого самоврядування до сьогодні залишаються лише продекларованими в Україні. Держава в особі її центральних органів не бажає поступатися сферою повноважень органам більш низького рівня, залишаючи переважну більшість найважливіших повноважень, від яких залежить якість життя мешканців територіальних громад, у себе. Вже давно виникла необхідність деконцентрації владних повноважень, адже локалізація механізмів життєзабезпечення людей може стати важливим способом стабілізації усєї соціально-економічної та політичної обстановки в Україні.

Централізація функцій управління, коли центральна влада бере на себе вирішення повсякденних проблем життєзабезпечення людей, веде до того, що ефективність управління різко падає і в такій державі не можна створити нормальних умов життя.

Аналіз видаткових частин місцевих бюджетів показує певну невідповідність між продекларованим збільшенням обсягу повноважень місцевої влади та фактичною ситуацією. Але вірогідні джерела їх фінансування неминуче залежать від структури ринку капіталу в країні, а також законодавчого забезпечення участі в ньому органів місцевого самоврядування. Зокрема, в законодавчому порядку повинні визначатися порядок і умови доступу цих органів до джерел фінансування капіталовкладень. Пункт 9 статті хартії в Україні порушується. Недостатній розвиток комунального кредиту, несформованість цього інституту веде до того, що місцева влада фактично не позичає гроші. Це стає перешкодою на шляху реалізації інвестиційних програм розвитку регіонів.

Таким чином, залучення коштів, достатніх для фінансування власних повноважень місцевої влади, є важливою передумовою її ефективного функціонування. Відсутність адекватної дохідної бази для фінансування органів місцевого самоврядування породжує небажання останніх брати на себе додаткові функції виробництва суспільних послуг. Проблемою розвитку системи фінансового забезпечення місцевого самоврядування в Україні, яка потребує нагального вирішення, є зміна підходу до політики фіскальної децентралізації. Остання ототожнюється з бюджетною децентралізацією і це хибне уявлення впливає з нерозуміння сутності публічних фінансів та деяких практичних заходів фінансової політики держави.

Бюджетна децентралізація часто розглядається як процес передачі центральною владою частини прав, компетенцій, відповідальності та фінансових ресурсів у бюджетній сфері місцевим органам державної виконавчої влади та місцевого самоврядування. Наслідком бюджетної децентралізації, природно, має бути збільшення частки місцевих бюджетів у доходах і видатках зведеного (консолідованого) бюджету.

Разом з тим, щоб розібратися в перебігові цього процесу, слід спочатку з'ясувати правоспроможність суб'єктів, яким держава передає бюджетні повноваження.

Заснування інституту місцевого самоврядування в Україні викликає необхідність створення нової системи державного управління на основі нового адміністративного устрою. Нові умови адміністрування (управління) вимагатимуть нових умов фінансових відносин між новими рівнями державного управління. Відповідно до бюджетного кодексу України лише бюджети міст, сіл та селищ мають природу бюджетів місцевого самоврядування, а бюджети районів, областей названі місцевими, по суті не є бюджетами самоврядування, оскільки тільки затверджуються відповідними радами, а виконуються та складаються за участі установ центральної виконавчої влади – місцевими державними адміністраціями [2].

Завершення реформування міжбюджетних відносин потребує переходу до довгострокової системи фінансового вирівнювання, зорієнтованої на подолання фіскальних дисбалансів винятково між бідними і багатими територіями шляхом виведення з системи міжбюджетних відносин тих адміністративно-територіальних одиниць, які спроможні функціонувати на засадах самофінансування. Таким чином, бюджетна реформа має наближувати нас до світової цивілізації і бути соціально спрямованою.

Список використаних джерел

1. Weisbrod B. A. *The role of nonprofit sector* / B. A. Weisbrod. – Cambridge University Press, 2000. – 356 p.
2. *Європейська Хартія місцевого самоврядування*. Ратифікована Законом № 452/97-ВР від 15.07.97. – Ст. 4, п. 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036.
3. Луніна І. О. *Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин* : монографія / І. О. Луніна. – К. : Наук. думка, 2006. – 432 с.

Перепьолкіна Олена Олександрівна,
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії,
Львівська комерційна академія

ІНФЛЯЦІЙНЕ ТАРГЕТУВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЯ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ

Напрочуд важливим аспектом реалізації грошово-кредитної політики країни є вибір оптимальної моделі монетарного устрою. Найбільш ефективною концепцією монетарного устрою, як підтверджує світовий досвід, є таргетування. Таргетування являє собою проголошення Центральним банком країни завдання щодо фіксації і підтримки в межах визначеного рівня одного з основних макроекономічних показників держави протягом визначеного періоду часу. Основними режимами монетарного устрою є монетарне таргетування, таргетування валютного курсу та інфляційне таргетування.

Стратегія монетарного таргетування, як правило, передбачає підтримку на визначеному рівні одного з монетарних агрегатів, при цьому досліджується вплив зміни обраного агрегату на динаміку макроекономічних показників (найчастіше з цією метою вивчаються тенденції у зміні рівня споживчих цін). Необхідною умовою запровадження режиму монетарного таргетування є достатній розвиток грошових агрегатів, особливо грошових агрегатів з найменшим ступенем ліквідності. Це не забезпечило популярність режиму монетарного таргетування в країнах з транзитивною економікою, які не мають складної структури грошової маси.